מסורת הש"ם ה"ק קיו., ב" [מנחות
ע.], ג") ב"ב פו. סנהדרין
עב. שבת לא: תוספתא

לב"ק פ"ט, ד) שבת ה: עירובין כ: ע"ש, ה) [וכן רולה לומר הספר

התם מתחיל האיסור משעת

עקירה הכא אין האיסור מתחיל אלא משעת אכילה

דאי בעי גחין ואכיל ליה בלא הגבהה אבל באם לא

היה אפשר בלא הגבהה היה

מתחיל נמי האיסור משעת

תוס׳ עירובין עט: ד״ה

לריך ומוס' קדושין כו. ד"ה אי נמי ומוס' ב"ק כט: ד"ה אלא],

גליון הש"ם

גם' הגונב כים בשבת. עיין ירושלמי ב"ק פ"ג

הלכה ד:

הגהות מהר"ב

רנשבורנ

א] תום' ד"ה הכא וכו'

יש פריך מידי. עי פיי בשם הרא״ה דלהך לישנא נמי פריך ולדבריו צ"ל דרב ביבי בר אביי המומיב וייי לוה א-->

ביבי בר אביי המוחיב לית ליה איכא בינייהו דעביד

הש"ס לעיל בסמוך. ועי

יקרובים דבריהם לדברי וזה

ברור ודו״ק:

יזם ט נעיר בטנו הרא״ה ושיטה בשם הרמב״ן

א מיי׳ פ״ג מהל׳ גניבה הלכה ב: הלכה ב: א ב ג מיי שם טוש"ע מ"מ סימן שנא: שבת הלכה יב:

לוה ותשלומין לוה לפי שהן ב' מעשים אכילת תרומה וקריעת שיראין וכן תוספות רי"ד פלוני בא על בתו של פלוני הם ב׳ א״ר אבין הזורק חץ מתחילת ד׳ לסוף ד׳ וקרע עדיות שהיו יכולין להעיד עליו בלא שיראין בהליכתו פטור שעקירה צורך הנחה היא. הבת ועל הבת בלא עליו פלוני בא על נערה המחורסה פלונית זינתה פי׳ ומההיא שעתא אתחלה אבל מדליק גדיש הכל בא על מעשה לה מלאכה והלכד אע"ג דחיוב ממון מקמי הנחה אתיא ליה פטור הואיל ל) אחד ולכך חשיב מיתה ותשלומין לאחד ואין נראה לרשב"א דהא אמר רב וכן עקיר להנחה אתיא יוסף בפ"ק דסנהדרין (דף ט: ושס) כאחד ולא תימא תשלומין הביא הבעל עדים שזינתה והביא קדמי למיתה: תניא הגונב כיס בשבת חייב. פי׳ האב עדים והזימום לעידי הבעל עידי חייב בתשלומין אע"פ הבעל נהרגים ואין משלמין ממון חזר והביא הבעל עדים והזימום לעידי האב עדי האב נהרגין ומשלמין ממון איסור שבת פי׳ דמשעה א פהוד כי המפרה דאגבהה קניא שהגבהה קונה בכ״מ אפילו ברה״ר. ממון לזה פירוש לבעל שרצו להפסידו כתובה ונפשות לעדים והתם על ופי׳ אף להתחייב באונסים הזמה אחת בא להם הכל ונראה לר"ת . מתחייב בנפשו לא הוי עד דמפיק ליה היה מגרר ויוצא פירוש שלא דרבא דוקא גבי עדים זוממים אית ליה דממון לזה ונפשות לזה חייב הגביהו ברשות הבעלים משום דבעינן שתתקיים הומה כלפי מרשות בעלים פטור. כל אחד ומיהו ממון ונפשות בחד שהרי איסור שבת ואיסור גברא פטור כיון דמתקיים בו קלת הזמה אבל בעלמא מודה רבא דממון סורר ומורה מוקי לה כגון דשדייה בנהרא שאין הכיס בעין שאם הוא לזה ונפשות לזה פטור דהא גדי סמוד הכיס בעין שאם הוא בעין א"י לזכות בו אלא בעל הכיס בא ונוטלו. לו ועבד כפות לו דתנן פטור ומוקמינן בפרק כילד הרגל (ב"ק דף כב: ושם) בגדי דחד ועבדה דחד ועוד דרבה

גופיה אית ליה בפרק בן סורר ומורה

(סנהדרין דף עד.) דרודף ששבר כלים

בין של נרדף בין של כל אדם פטור

אע"ג דהוי מיתה לנרדף ותשלומין

לבעל הכלים ומיהו התם גבי רודף

א) נראה דל"ל הואיל דהא דקא עקיר להנחה אמיא לה הוי לה מיתה ותשלומין וכו'.

והוא שהדליק את הגדיש בשבת פטור מפני שנידון בנפשו והיינו מיתה לזה משום שבת ותשלומין לזה משום גדיש אלא על כרחך חשיב מיתה ותשלומין לאחד הואיל ולא מתחייב מיתה בשביל אדם אלא לשמים וה"נ אכילת תרומה וקריעת שיראין הוי מיתה ותשלומין לאחד ור"י רצה ליישב פי׳ הקונט׳ דחשיב הכא מיתה

וקרע שיראין של חבירו גופא אמר רב חסדא מודה רבי נחוניא בן הקנה בגונב חלבו של חבירו ואכלו שהוא חייב שכבר נתחייב בגנבה קודם שיבא לידי איסור חלב לימא פליגא דרבי אבין דאמר רבי אבין אהזורק חץ מתחילת ארבע לסוף ארבע וקרע שיראין בהליכתו פטור שעקירה צורך הנחה היא הכא נמי הגבהה צורך אכילה היא הכי השתא התם אי אפשר להנחה בלא עקירה הכא אפשר לאכילה בלא הגבהה דאי בעי ∘גחין ואכיל אי נמי התם אי בעי לאהדורה לא מצי מהדר לה הכא מצי מהדר לה מאי איכא בין האי לישנא להאי לישנא איכא בינייהו המעביר סכין ברה"ר וקרע שיראין בהליכתו להך לישנא דאמרת אי אפשר להנחה בלא עקירה הכא נמי אי אפשר להנחה בלא עקירה להך לישנא דאמרת לא מצי מהדר לה הכא מצי מהדר לה גופא אמר רבי אביז הזורק חץ מתחלת ארבע לסוף ארבע וקרע שיראין בהליכתו פטור שעקירה צורך הנחה היא מתיב רב ביבי בר אביי ביבהגונב כים בשבת חייב שכבר נתחייב בגניבה קודם שיבא לידי איסור סקילה יהיה מגרר ויוצא מגרר ויוצא פמור שהרי איסור שבת וגניבה באין כאחד ואמאי הכא נמי לימא הגבהה צורך הוצאה היא הכא במאי עסקיגן כגון שהגביהו על מנת להצניעו ונמלך עליו והוציאו וכי האי גוונא מי חייב והאמר רב סימון אמר רבי אמי אמר רבי יוחנן סיהמפנה

פטור חפצים מזוית לזוית ונמלך עליהם והוציאן פמור שלא היתה עקירה משעה -כשעמר עמד למאי אי לכתף אורחיה הוא אלא בעומד לפוש אבל לכתף מאי

רבה גרם כדמוכח בהגוזל בתרא (ב"ה ראשונה לכך לא תימא ע"מ להצניעו אלא אימא ע"מ להוציאו הכא במאי עסקינן דף קיו:) ובפ"ק דסנהדרין (דף י.) הוי רבא ועוד אומר ר"ת דע"כ לכ"ע מיתה לזה ותשלומין לזה פטור דהא הים ליה בדרבה מיניה דפטור נפחא לו מלא יהיה אסון וגו׳ והתם הוי מיתה לאשה ותשלומין לבעל שהולדות שלו ואומר ר״י דאינה ראיה דהתם כיון שהולדות הן בגוף האשה חשיב מיתה וחשלומין לאחד חדע דבפרק בן סורר ומורה (שם דף עד.) בעי לחייב כשאין אסון באשה אף ע"ג. דניתן להלילו בנפשו דבתלות שבמיתה הכתוב מדבר משום דהוי מיתה לזה שרצה להורגו ומשלומין לבעל ואפי הכי כשיש אסון פטור והיינו משום דחשיב מיתה ותשלומין לאחד לפי שהן בגוף האשה כדפרישית וריב"א אומר דבכל מקום מיתה לזה ותשלומין לזה חייב ועבד כפות לו ורודף שאני דניתן להציל לכל אדם וחייב מיתה לכל העולם נאף לבעל העבד ולבעל הכליסן ולהכי חשיב מיתה וחשלומין לאחד ואע"ג דמעיקרא בפרק בן סורר (ג"ו שם) חשיב רודף מיתה לזה ותשלומין לזה לפי המסקנא דקאמר אלא לא שנא חזר בו מאותה סברא וה"פ אלא לא שנא משום ק מרינה ותשלומין לאחד [והכא חשיב מיתה ותשלומין לאחד כמו במדליק גדיש]: ששלקירה צורך הגחה היא. קשה דאמרינן במרובה (ב"ק דף ע:) גבי גנב ומכר בשבת דפטור כגון דאמר ליה זרוק גניבוחיך לחלרי וחיקני לי חלירי גניבוחיך ופריך מכי מטי לאויר חלירו קנה ומתחייב בנפשו משום שבת לא הוי עד שתנוח ומאי פריך והא עקירה לורך הנחה היא כדאמר הכא ולפר"ת אתי שפיר דפירש דאי אפשר לניסוך בלא הגבהה ואפ״ה קאמר רב מנסך ממש בהניזקין (ג'טין דף נב: ושם) ולא קא מפטר משום דקים ליה בדרבה מיניה כדרבי ירמיה דמשעת הגבהה קונה ומתחייב בנפשו לא הוי עד שעת ניסוך והשתא רבי ירמיה לית ליה דהגבהה לורך ניסוך היא וה״ה דלית ליה דעקירה צורך הנחה היא ולא הוה מפליג בין מצי לאהדורי ללא מצי לאהדורי חדע ללישנא דאי אפשר להנחה בלא עקירה אמאי נקט רבי אבין זרק חץ לינקוט מעביר אלא ודאי כי הדדי נינהו ומאן דפליג אמעביר פליג נמי אזורק ואליבא דרבי ירמיה פריך במרובה (ב"ק דף ע: ושם) אבל אם אפשר לניסוך בלא הגבהה לא פליג רבי ירמיה אדרבי אבין ובהגוזל בתרא (שם דף קיז.) משמע קצח דרבי ירמיה פליג אדרבי אבין גבי חזרו לומר אף המנסך דקאמר החם מעיקרא סבור כדרבי אבין ולבסוף סבור כדרבי ירמיה וְמניהו יש לדחות דמעיקרא סבור דדמיא לדרבי אבין ולבסוף סבור דדמיא לדר׳ ירמיהן: דאר בעי גחין ואביל. פי׳ בקונט׳ למטה מג' דלא הויא הגבהה וקשה לר"י דמה שייך הגבהה בדבר שהוא חופס בידו או בפיו דונתן בידה אמר רחמנא ואמרינן בגיטין (דף עח.) זרק לחוך קלתה מגורשת קשורה אע"פ שאינה תלויה אע"ג דמיירי ברשות הבעל ואפי׳ מאן דבעי התם תלויה אינו מלריך שתהא גבוה ג׳ אלא נראה לר״י ש דה״פ דאי בעי גחין ואכיל אם הוא בראש קנה יכול הוא לשחות ולתוחבה עד בית בליעתו אע״ג דבהך אכילה אינו עושה כן והויא הגבהה זו לצורך אכילה מ"מ הואיל ויכול להתחייב בלא הגבהה לאו צורך אכילה היא וה"ה דה"מ למימר דאפשר לאכילה בלא הגבהה כגון אם תחבה לו חבירו: הבא נמי נימא הגבהה צורך הוצאה היא. ללישנא דאי בעי לאהדורי לא מלי מיהדר א] לא פריך מידי אבל ללישנא דאי אפשר להנחה בלא עקירה פריך דהכא נמי אי אפשר להנחה בלא הגבהה אע"ג דאפשר בגרירה כך לי עקירה זו כמו עקירה אחרת דמ"מ האיסור מתחיל משעת הגבהה דאם היה אחר עושה עקירה לא היה מתחייב בהנחה נמלא עקירה גורמת החיוב ועד שעת הנחה מושך החיוב: נימא הגבהה צורך הוצאה היא. תימה לפר״ת דהגבהה קונה פחות משלשה טפחים 0 מאי פריך והא כיון דקנאה קודם התחלת העקירה דעקירה לא הויא עד שיגביה שלשה דלמטה משלשה הוי כלבוד כדאמרינן בהמוליא (שבת דף פ. ושם) העביר חלי גרוגרת דרך עליה חייב ואם כן דין הוא שיתחייב כמו לבן עואי דאמר מהלך כעומד דמי דחייב לפי שקנאה קודם שהתחיל העקירה ואומר רשב"א דמשמע ליה בכל ענין גונב כים אפילו מונח על גבי מקל שהוא גבוה שלשה טפחים שבא הקנין והעקירה בבת אחת: שהגביהן על מנת להצניעו ונמלך להוציאו. ואם תאתר וכיון דסלקא דעתיה השתא דמיחייב אהך הוצאה אם כן הדרא קושיא לדוכחין דצורך הוצאה היא ויש לומר דסלקא דעתין הא דנמלך והוציאו הוי עקירה שניה: אבל לבתף מאי פשור בו'. אפילו הוי לכתף חייב הוי מצי למיפרך דליפלוג בדידיה בין עמד ללא עמד כלל:

וקרע שיראים. בשעה שבולעה ואע"ג דמיתה לאו משום ממונא דניזק אתיא ליה מיפטר וסבירא ליה לרב אשי מיתה לזה ותשלומין לזה פטור: שעקירה לורך הנחה היא. הלכך אע"ג דחיוב ממון מקמי הנחה אתיא ליה פטור הואיל ובין עקירה והנחה אתיא ליה מיתה

ותשלומין באין כאחד שעקירה לורך הנחה היא ומההיא שעתא אתחלה לה מלאכה: דאי בעי גחין. למטה מג' טפחים ואכיל ובליר מג' לאו הגבהה היא: לא מצי לאהדורה. משזרק את החץ הלכך משעת עקירה סופו לקרוע לו שירחין: הכח מלי מהדר ליה. הלכך לא אמרי׳ משעת הגבהה אתחלה לה אכילה: המעביר סכיו. בידו בהליכה: הגונב כים בשבת. הגביהו ברשות הבעלים והוליאו לרה"ר: **חייב.** בתשלומין אף על פי שנהרג: שלבר נתחייב בגניבה. לשלם דהגבהה קונה בכל מקום וקמה לה ברשותיה אף להתחייב באונסים: היה מגרר ויוצא. שלא הגביהו ברשות הבעלים ולא קנאו אלא בהוצאה מרשות הבעלים פטור שאיסור שבת כו': ואמאי. כי הגביהו ברשות הבעלים וקנאו אמאי חייב נימא משעת הגבהה אתחלה לה הולאה: וכה"ג מי חייב. משום שבת: לכך. להוליחו: לא מימא בהגביהו ע"מ להלניעו אלא הגביהו ע"מ להוליאו. ודקשיא לך נימא הגבהה לורך הולאה היא: הכא במאי עסקינן כשעמד. ועמידתו היא הנחה לעקירה ראשונה ואין חיוב שבת באה לו ע"י עקירת חפץ הראשונה אלא ע"י עקירת גופו שעוקר עלמו אחר העמידה על מנת להוליה ועקירת גופו כעקירת חפץ: אורחיה הוא. ואין עמידתו הנחה לבטל עקירה ראשונה ממלאכת שבת:

מוסף רש"י הזורק חץ. נשכת (ב״ק קיז.). שעקירה צורך הנחה היא. לכיון לכין עקירה להנחה קרע, נמצא (ל"ל קריעה. ב"ח) באין כאחד ולא אמרינן משעת עקירה (צ״ל קריעה. ב״ח) חייב ממון ומתחייב בנפטו לא הוי עד שעת הנחת קן (ב"ק קיז.). הגונב כים בשבת. שהגניהו י**קנאו בהגבהה** (סנהדרין וקנטו כטגנטט (סבווור עב.). חייב. להחזיר ואע"פ שהוליאו אחר כך לרה"ר ונתחייב בהולאתו מיתה (שם) חייב בתשלומין שנדון יאע"פ ומע"פ שנדון בנפסו (שבת צא:) דליכא למימר קם ליה בדרבה מיניה, דליכא הכא שתי רשעיות בילל (רווזר"ח ר"ר פו.). בשעה שהגביה הכים בבית סבעלים (שבת צא:) וכשכיל סיוב מיתה הבא עליו לאחר מכן אינו נפטר מן המשלומין (סנהדרין עב.). היה מגרר ויוצא. שלא קנאה בהגבהה אלא בהולאה מבית הבעלים נשבת צא:) ולא קנאו בחוך הבית, אבל כשיולא לרה"ר הנאו בשינוי רשות שהוליאו למטה משלשה וקבלה בידו, דידו חשובה לו כארבעה לרבעה והרי הוא כחלרו, ואע"פ שאין כאן הגבהה והכי מוקים לה בכתובות (סנהדרין עב.). שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך. אסרה תורה שנתכוין לכך אלא ששגג בשבת כסבור שהיום חול או מלאכה זו מותרת, אבל כי לא נתכוין . פטול מחטאת (ערוביו כ:).